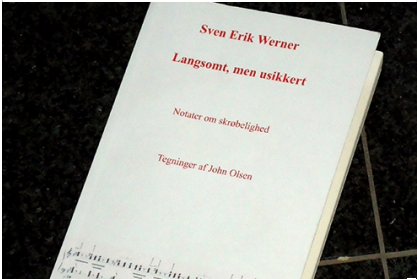

SEISMOGRAF (<http://seismograf.org/>)

[FORSIDE \(/\)](#) [FOKUS \(/FOKUS\)](#) [PEER \(/PEER\)](#) [PODCAST \(/LYT-DYBT\)](#) [ARKIVET \(/ARKIVET\)](#) [KALENDER \(/KALENDER\)](#) [OM \(/OM\)](#)

12.03.14

http://seismograf.org/sites/default/files/article_images/wernerbog_2.jpg

I MUSIKLIVETS BRÆNDPUNKTER

Bog anmeldelse af Sven Erik Werners erindringer: Langsomt, men usikkert. Notater om skrøbelighed.

Sven Erik Werners erindringsbog "Langsomt, men usikkert" giver et interessant indblik i dansk musikliv fra omkring 1960'erne til 1990'erne. Især Werners tid i musikafdelingen i Danmarks Radio og som rektor på Odense Musikkonservatorium står stærkt. Man mærker det stærke engagement i den klassiske musiks avantgarde – den såkaldte nye kompositionsmusik - og hvordan 60ernes stærke politiske vinde sætter sine spor i hele musikmiljøet.

af [Ingeborg Okkels \(/profil/ingeberg-okkels\)](#) Like 12

Sven Erik Werners erindringer *Langsomt, men usikkert. Notater om skrøbelighed*, fremstår hverken langsomt eller usikkert. Muligvis skrøbelige i al deres hudløse ærlighed.

Erindringerne foldes ud som kronologisk strukturerede nedslag i hans eget liv, privat som offentligt, ledsaget af refleksioner over tiden, egne sejre og fadæsser, hjertesager og irritationsmomenter. Fra barndommens røverhistorier og tragedier til voksenlivets kampe både på den private og på den musikpolitiske scene.

Hans katolske opvækst går som en rød tråd igennem bogen. Som ung bliver hans tvivl og mulige opgør med den katolske kirke det brændstof, der sætter skub i en indre rebel. Som ældre lader han sig igen inspirere af det katolske i sine kompositioner.

Som en flue på væggen, følger man gennem bogen flere årtiers dansk musikliv og musikpolitik på en underholdende og ikke alt for indforstået måde. Tak for det.

Danmarks Radio som bannerfører for den klassiske musiks avantgarde Centralt står "insider"-beskrivelserne af det musikpolitiske klima i Danmark fra 60'erne til 90'erne, som Sven Erik Werner selv tager flittigt del i.

Især gennemgangen af slagene i musikafdelingen på DR, med Mogens Andersen som central frontfigur, er øjenåbende. Simpelt hen fordi Sven Erik Werner rapporterer fra første række. Musik - og her menes der naturligvis den klassiske musikavantgarde - har især i årene 1960-1988 (indtil TV2s monopolbrud) en høj status i DR, hvilket ifølge Werner skyldes lige dele ildsjæle, vovemod og hårdt arbejde.

Musikafdelingen rider i disse år på en bølge af frisk luft og i tidsånden er der et opgør med traditionen, som skaber røre, ballade og albuenum. Det bliver tydeligt, at det fæmese 68-oprør skabte dønninger helt ind i kernen af dansk musikliv.

Sven Erik Werner fortæller underholdende om en tur til Paris, hvor han pludselig befinder sig med et ben i den institutionaliserede nationalradiofonis lukkede verden og det andet midt i studentrepræratet. Uhyrlig morsomt beskrives hvordan Karlheinz Stockhausen og John Cage, to store koryfæer inden for den klassiske musiks avantgarde, forkvælet forsøger at hægte sig på de unges revolution, og så fuldstændigt falder igennem som verdensferme idioter. Man godter sig.

I disse DR-public service-heydays, 1960-88, diskuteres ømtålelige emner som højkultur overfor lavkultur, og der kæmpes ikke bare for den nye kompositionsmusik, men for at få så bred en musikalsk diversitet ud i æteren, som muligt. Hvordan P2 Klassisk sidenhen har fået lov til at sække så langt agterud, er en gåde for Sven Erik Werner.

Avantgardemusikkens barske vilkår i udlandet

For Sven Erik Werner bliver det også til mange rejser, blandt andet til Vietnam og Polen, og disse skaber udsigt til andre musikmiljøer, hvor forholdene for samtidens musik er himmelråbende anderledes end i Danmark. Vietnam, hvor der ikke er penge til ordentlige instrumenter at opføre nykomponeret musik på. Og Polen, hvor den såkaldte russiske "befrielse" fra nazismen, ender i forbud mod blandt andet klassisk avantgardemusik. Kulturlivet går simpelthen under jorden, opfører polsk musik og ny kompositionsmusik på caféer med livet som indsats – hele orkesterværker kogt ned for klaver.

Adomo-spøgelset i samtidens musiktænkning

Sven Erik Werner er om end ikke erklæret tilhænger af, så dog påvirket af hans samtids store meningsdannere fra den kritiske skole i Frankfurt – Darmstadt-skolen med Adorno som førerfilosof. Men han holder sig helst på sidelinjen af musikvidenskabens glødende modernisme- og avantgarde-diskussion.

Adornos "historiske nødvendighed" står som det helt store 'puzzle'. Dels fordi diskussionen får lov til at fylde så meget i musiktænkningen netop i disse år, og dels fordi den kræver sine ofre – blandt andet musikvidenskabsmanden og tænkeren Poul Nielsen; en af Sven Erik Werners gode venner, som ender med at tage sit eget liv. Hvordan kan musikfilosofi drive folk så vidt? Der brændes igennem, men der brændes også ned i disse år.

MODERNE MANDAGE Anmeldelse af koncertserien Moderne Mandage. (/moderne-mandage)	13.03.17
SNYLTÆRE! Svend Hvidtfelt Nielsen anmelder bogen 'Ib Nerholm - komponisten, musikken, tiden' skrevet af musikhistorikeren Jens Brincker. (/artikel/snyltære-0)	07.03.17
LYDINSTALLATIONER OG ØKOSYSTEMER Jacob Gustav Winckler anmelder udstillingen 'from here to ear v. 21' af Celeste Bouslier-Mougenot på Copenhagen Contemporary 25.11.2016-05.03.2017. (/artikel/lydinstallationer-og-okosystemer)	03.03.17
KOMPLEKSE LYDMILJØER (OG HVORDAN VI LYTTET TIL DEM) Interview med Morten Rils og Marie Hejlund, som er kuratorer af projektet The OverHEARD, der er en del af Aarhus Kulturbry 2017 (/artikel/komplekse-lydmiljoer-og-hvordan-vi-lytter-til-dem)	26.02.17
ET KUNSTNERISK STUDIE I LYD OG MENNESKE Ingeborg Okkels interviewer Jenny Gråf Sheppard, nysat lektor i lyd kunsten på Det Kongelige Danske Kunstakademi i København. kunstnerisk-studie-i-lyd-og-menneske)	22.02.17 (/artikel/et-
LANGSOM MUSIK FOR VAGNE LYTTERE Søren Møller Sørensen anmelder opførelsen af 'OCCAM OCEAN' af den franske komponist Eliane Radigue i Holmens Kirke fredag den 10. februar som en del af Vinterjazz 2017. (/artikel/langsom-musik-for-vaagne-lyttere)	20.02.17
NETVERKET'S YDRE GRÆNSER Tobias Linnemann Ewé anmelder to aktuelle, digitale udgivelser fra henholdsvis Brian Eno og Morten Poulsen, samt radioplatformen radio.garden. (/artikel/netvaerkets-ydre-graenser)	12.02.17
LYD OG KUNST OG DUCHAMP OG GENTAGELSE OG CARDIFF OG LINDE OG... Anmeldelse af Magnus Haglund: Lysnære. En Essai om Ljud og Konst. Bokforlaget Korpen, 2016 og-kunst-og-duchamp-og-gentagelse-og-cardiff-og-linde-og)	09.02.17 (/artikel/lyd-
FIGURA FESTSPIELE Andrew Mellor dropped-in on three concerts at this year's Figura Festspiele, where almost every piece came with words attached. (/artikel/figura-festsplele)	06.02.17
ROTUNDENS REFLEKSIONER OG POSTKORT FRA PERIFERIEREN Nils Bloch-Sørensen anmelder udgivelserne 'Rotunda' af Christian Windfeld og 'Postkort fra Hirschholm' af William Kudahl. (/artikel/rotundens-refleksioner-og-postkort-fra-periferien)	30.01.17

12 (/anmeldelse/i-musiklivets-braendpunkter?page=1)3 (/anmeldelse/i-musiklivets-braendpunkter?page=2)4 (/anmeldelse/i-musiklivets-braendpunkter?page=3)5 (/anmeldelse/i-musiklivets-braendpunkter?page=4)6 (/anmeldelse/i-musiklivets-braendpunkter?page=5)7 (/anmeldelse/i-musiklivets-braendpunkter?page=6)8 (/anmeldelse/i-musiklivets-braendpunkter?page=7)9 (/anmeldelse/i-musiklivets-braendpunkter?page=8) ... næste » (/anmeldelse/i-musiklivets-braendpunkter?page=1) sidste » (/anmeldelse/i-musiklivets-braendpunkter?page=52)

Stockhausen som über-krukke og geni

Generelt er der ikke megen blødsædighed eller medfølelse over Sven Erik Werners erindringer. Kun når det gælder beundring for hårdtarbejdende genier som fx en af modernismens tunge drenge, Karlheinz Stockhausen. I 1987 lykkes det Sven Erik Werner at få ham til Odense Musikkonservatorium for at indstudere og opføre værket INORI med hans eget lille ensemble og konservatoriets symfoniorkester.

Beskrivelsen af prøveforløbet op til opførelsen af INORI er virkelig morsom. Stockhausen beskrives som absolut über-krukke, sindsygt ambitiøs og udstyret med et overmenneskeligt ambitionsniveau, utrættelig i sin perfektionisme og nedgørende til det perverse – alene med det formål, at få lortet til at lykkes. Og det gør det! Er Stockhausen for meget eller er dansk mentalitet for lille?

Lutoslawski – både hjerne og hjerte

I det hele taget lur er et spørgsmål i den tid han beskriver: Hvordan gør man mest rigtigt op med en forældet musiktradition? Ifølge Sven Erik Werner kan man enten vælge at gribe til 50'ers-modernismens naturvidenskabeligt inspirerede tabelrækker og massetætheder (Stockhausen, Boulez, Xenakis m.fl.). Eller vælge 60'ers-avantgardens opgør med selve begrebet "musik" ved at indføre tilfældighed som kompositionsprincip (Cage m.fl.).

Sven Erik Werner vælger en tredje vej – Lutoslawski og hans kontrollerede tilfældighed, hvor den horisontale melodilinje flyder delvist frit inden for vertikalt fastsatte tonehøjder eller akkordmasser. En mere publikumsvenlig musik, hvor der er plads til både hjerne og hjerte, som Werner kalder det og forklarer:

"I klingende live blev det [Lutoslawskis musik] en øjenåbner for de af os, der for mere end 40 år siden skulle til at begynde og hverken havde hjernen til Darmstadt eller hjerte til at give alt til de fattige for at følge Sct. John Cage. En tredje vej, med andre ord, lyttet frem af en mand med det sjældne tredje øre. En mulig bro til fornyelse af det umulige, men nødvendige samliv mellem hjerne og hjerte. Tilfældighedens nødvendighed." (s. 161)

Ærligt

Sven Erik Werner bevæger sig ind og ud af musiklivets brændpunkter hele sit liv igennem - pendlende mellem at være udøvende musiker, komponist, musikformidler i DR, at virke musikpolitisk på uddannelsesområdet som konservatorierektor og at være musikdebattør. Altid lidenskabeligt engageret i musikken.

Sammen med hans noget tumultariske opvækst og ditto privatliv giver erindringsbogen indtryk af en mand, som følger sit hjerte og engagerer sig – på godt og ondt – og det gør bogen troværdig, til tider provokerende, men først og fremmest ærlig.

Sven Erik Werner: Langsomt, men usikkert. Notater om skrøbelighed.
Illustrationer: John Olsen
Udgivet på Eiligh Holms Forlag, 2013
351 sider

0 Comments

Sort by Oldest

Add a comment...

Facebook Comments Plugin